

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΓΚ/ΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΓΚ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ (Δ16)**

Ταχ. Δ/ση: Καρύστου 5

Τ.Κ. 11523, Αθήνα
Πληροφορίες: Ε. Καλοφωλιά
Τηλέφωνο: 21069922298
Email: dpysp@ggde.gr

Αθήνα, 29-05-2025
Αριθ. πρωτ.: Δ16/ΚΟΙΝ/90535

**ΠΡΟΣ: Γραφείο Νομικών &
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση 5622/23-05-2025.

Σχετ.: α) Η με αριθ. 5622/23-05-2025 Ερώτηση.

β) Το με αριθ. πρωτ. 87996/26-05-2025 έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Απαντώντας στο (β) σχετικό αναφορικά με την Ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων με θέμα: «Επιβολή διοδίων στον υπό κατασκευή ΒΟΑΚ-Κενά, κοινωνικές αντιδράσεις και βάρη στους πολίτες της Κρήτης», σας γνωρίζουμε τα παρακάτω, στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας μας.

1. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης η επιβολή διοδίων τελών στον ΒΟΑΚ θα γίνει σταδιακά και με την προϋπόθεση κατασκευής και απόδοσης στην κυκλοφορία των νέων τμήματα του ΒΟΑΚ και κατόπιν της αναβάθμισης των υφιστάμενων παρακάμψεων των πόλεων Χανίων, Ρεθύμνου και Ηρακλείου. Σύμφωνα με το άρθρο 18.8.1 της Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπονται οι παρακάτω σταθμοί διοδίων με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - Μετωπικός Σταθμός Διοδίων (ΜΣΔ) μεταξύ των Κόμβων Αγίων Πάντων και Βάμου. Προϋπόθεση για τη λειτουργία του ΜΣΔ είναι η ολοκλήρωση και απόδοση σε κυκλοφορία του τμήματος Σούδα – Α/Κ Βάμου (Βρύσες) μήκους 25,8 χλμ., καθώς και η ολοκλήρωση των εργασιών αναβάθμισης της Παράκαμψης Χανίων μήκους 8 χλμ.
 - Μετωπικός Σταθμός Διοδίων (ΜΣΔ) μεταξύ των Κόμβων: Γεωργιούπολης και Ατσιπόπουλου. Προϋπόθεση για τη λειτουργία του ΜΣΔ είναι η ολοκλήρωση και απόδοση σε κυκλοφορία του τμήματος Γεωργιούπολη – Ατσιπόπουλο και Αμάρι – Σκαλέτα μήκους 30 χλμ., καθώς και η ολοκλήρωση των εργασιών αναβάθμισης της Παράκαμψης Ρεθύμνου μήκους 7 χλμ.

- Μετωπικός Σταθμός Διοδίων (ΜΣΔ) μεταξύ των Κόμβων: Φόδελε και Λινοπεραμάτων. Προϋπόθεση για τη λειτουργία του ΜΣΔ είναι η ολοκλήρωση και απόδοση σε κυκλοφορία του τμήματος Φόδελε – Λινοπεράματα μήκους 13,2 χλμ. καθώς και η ολοκλήρωση των εργασιών αναβάθμισης της Παράκαμψης Ηρακλείου μήκους 35 χλμ.

Ως εκ τούτου η επιβολή διοδίων δεν γίνεται από την πρώτη ημέρα κατασκευής του έργου αλλά σταδιακά και μέχρι την ολοκλήρωσή του, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.

2. Όπως αναφέρεται και στη Σύμβαση Παραχώρησης η απαλλαγή των Αστικών Μετακινήσεων εφαρμόζεται από την πρώτη στιγμή επιβολής διοδίων στο ΒΟΑΚ τόσο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου (περίοδος T1) όσο και μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής (περίοδος T2), ανεξάρτητα από το εάν θα βρίσκεται σε λειτουργία το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Διοδίων. Η απαλλαγή διοδίου αφορά στους χρήστες οχημάτων κατηγορίας 1 (Μοτοσυκλέτες, Τρίκυκλα) και κατηγορίας 2 (Ιδιωτικής Χρήσης οχήματα και οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο και ύψος μέχρι 2,20μ.). Ειδικότερα:

Κατά την διάρκεια της περιόδου κατασκευής: Δεν υπάρχουν σταθμοί διοδίων στο σύνολο των κόμβων του ΒΟΑΚ παρά μόνο οι τρεις Μετωπικοί Σταθμοί Διοδίων που προαναφέρθηκαν. Ως εκ τούτου δεν επιβάλλεται κάποιο τέλος διοδίου για τις Αστικές Μετακινήσεις που εξυπηρετούνται από τους αναφερόμενους στο άρθρο 18.1.10 της Σύμβασης Παραχώρησης κόμβους.

Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του έργου: Εάν έχει τεθεί σε λειτουργία το Εθνικό Σύστημα Χρέωσης Ηλεκτρονικών Διοδίων (ΕΣΧΗΔ) η απαλλαγή πληρωμής διοδίου για τις αστικές μετακινήσεις που εξυπηρετούνται από τους αναφερόμενους στο άρθρο 18.1.10 θα αφορά σε όλες τις μετακινήσεις των οχημάτων που δικαιούνται απαλλαγής. Εάν δεν έχει ολοκληρωθεί το ΕΣΧΗΔ τότε οι δικαιούχοι της απαλλαγής θα πρέπει να εγγραφούν στην υπηρεσία ηλεκτρονικών διοδίων (χωρίς οικονομική επιβάρυνση όπως ισχύει και στους άλλους αυτοκινητόδρομους της χώρας μας) ώστε το όχημά τους να αναγνωρίζεται αυτόματα και να τυγχάνουν της απαλλαγής. Ως εκ τούτου και στις δύο περιπτώσεις διασφαλίζεται η απαλλαγή των Αστικών Μετακινήσεων.

Άλλωστε όλοι οι χρήστες του ΒΟΑΚ θα έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα από την εγγραφή τους στην υπηρεσία ηλεκτρονικών διοδίων όταν ξεκινήσει η επιβολή διοδίων στο ΒΟΑΚ καθώς μέσω αυτής της εγγραφής θα αποκτούν τον ηλεκτρονικό πομποδέκτη που θα τους επιτρέπει:

- Να επωφελούνται των δωρεάν διελύσεων από τους Μετωπικούς Σταθμούς Διοδίων όταν αυτοί λειτουργήσουν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου για μικρής απόστασης διαδρομές, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6.5.7 της ΕΣΥ.
- Να επωφελούνται των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα εφαρμοστούν,

- Να διέρχονται γρήγορα και με ασφάλεια από τις αυτόματες λωρίδες στους σταθμούς διοδίων όσο αυτοί παραμένουν σε λειτουργία,
- Θα μπορούν να πραγματοποιούν διελεύσεις από τις αυτόματες λωρίδες και στους υπόλοιπους αυτοκινητόδρομους της χώρας μας (Διαλειτουργικότητα)

Για το λόγο αυτό στο άρθρο 6.5.7 της ΕΣΥ αναφέρεται ότι «πριν τη λειτουργία του πρώτου σταθμού διοδίων, ο Παραχωρησιούχος θα διαθέτει και θα λειτουργεί το σύνολο της υποδομής και των μέσων που απαιτούνται για την εγγραφή των χρηστών στη συνδρομητική του βάση, καθώς και τη συνεχόμενη υποστήριξη των χρηστών αυτών μετά την εγγραφή τους», ενώ παράλληλα έχει την υποχρέωση να ενημερώσει τους χρήστες μέσω ενημερωτικών ενεργειών για τις ωφέλειες εγγραφής τους στην υπηρεσία ηλεκτρονικών διοδίων.

3. Δεδομένου ότι με το καθορισθέν ύψος διοδίων δεν καλύπτεται η ανάκτηση του κόστους της υποδομής, περιλαμβανομένων των δαπανών λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης, εξυπηρέτησης των δανείων και απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του παραχωρησιούχου, το Δημόσιο επέλεξε τη δυνατότητα καταβολής Σκιωδών Διοδίων, το ποσοστό των οποίων επί του επιβαλλόμενου Διοδίου απετέλεσε στοιχείο ανάδειξης του Διαγωνισμού και διαμορφώθηκε σε ποσοστό 64,62% επί του κατά περίπτωση επιβαλλόμενου Διοδίου Τέλους. Η σύμβαση περιέχει επιπλέον όρο (άρθρο 25.4.3) σύμφωνα με τον οποίο σε περίπτωση που η απόδοση δεσμευτικής επένδυσης του Παραχωρησιούχου είναι μεγαλύτερη της συμφωνηθείσας τότε το ποσοστό του Σκιώδους Διοδίου μειώνεται κλιμακωτά και εν τέλει μηδενίζεται. Το εκτιμώμενο κόστος που αφορά στην προεξοφλημένη αξία (Παρούσα Αξία) για το τμήμα της Παραχώρησης Χανιά – Χερσόνησος ανέρχεται σε 343,8 εκατομμύρια €. Η καταβολή της πληρωμής των σκιωδών διοδίων αναγράφεται στο άρθρο 15.4.1.3 της Σύμβασης Παραχώρησης και θα ελέγχεται από το Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
4. Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 15.2.1 της Σύμβασης Παραχώρησης ανέρχεται σε 693 εκατ. €.
5. Η παράκαμψη του Ηρακλείου είχε συγχρηματοδοτηθεί από το Β΄ΚΠΣ (1994-1999) και από το Γ΄ΚΠΣ (2000-2006). Ο Ανισόπεδος Κόμβος (Α/Κ) Αμαρίου και Α/Κ Παπαναστασίου (ανήκουν στην παράκαμψη Ηρακλείου) είχαν συγχρηματοδοτηθεί κατά την Δ΄ Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 και το τμήμα Γούρνες-Χερσόνησος την Προγραμματική Περίοδο 2014-2024. Στο τμήμα Γούρνες-Χερσόνησος δε προβλέπονται εργασίες κατά την περίοδο Μελετών-Κατασκευών και η παράκαμψη του Ηρακλείου αναβαθμίζεται σε αυτοκινητόδρομο, διατηρώντας την διατομή του αυτοκινητοδρόμου που ήδη έχει. Κατόπιν αυτών έχει εξασφαλιστεί ότι δεν θα «πληρώνουν οι πολίτες για παλιά έργα που ήδη πληρώθηκαν από δημόσιους πόρους».

6. Οι προβλεπόμενες Απαλλαγές μεταξύ των κόμβων που αναφέρονται στο άρθρο 18.1.10 της Σύμβασης Παραχώρησης αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των Αστικών Μετακινήσεων των χρηστών των οχημάτων που δικαιούνται την απαλλαγή. Οι μετακινήσεις των κατοίκων της Νέας Αλικαρνασσοῦ προς το κέντρο του Ηρακλείου εξυπηρετούνται κατά κύριο λόγο από τον κόμβο της «Βιομηχανικής-Βιάννου» . Βασικό κριτήριο της ένταξης των κόμβων στον πίνακα του προαναφερόμενου άρθρου, υπήρξε η διασφάλιση της βιωσιμότητας του έργου σε συνδυασμό με την μέγιστη δυνατή εξυπηρέτηση και την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση των χρηστών του ΒΟΑΚ.
7. Στο άρθρο 34.1 της Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται η διαδικασία τροποποίησης με πρωτοβουλία του Δημοσίου, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι συμπληρωματικές εργασίες.
8. Δεν υπάρχει σχετική οδηγία της Ε.Ε. αναφορικά με σύστημα διοδίων τελών σε νησί. Διόδια τέλη π.χ. επιβάλλονται στην Ισλανδία.
9. Η επιβολή διοδίων συνοδεύεται πάντα από την παράδοση σε κυκλοφορία τόσο των νέων όσο και των αναβαθμισμένων ανά περίπτωση Τμημάτων του Αυτοκινητόδρομου, ενώ το κόστος του διοδίου κατά την περίοδο κατασκευής του έργου θα υπολογίζεται αποκλειστικά και μόνο βάσει του μήκους του τμήματος που δίνεται σε κυκλοφορία. Ως εκ τούτου υπάρχει άμεση Ανταποδοτικότητα στην επιβολή του τέλους διοδίου.